

22.01.2013

Kansallisen palveluväylän arkkitehtuurin suunnittelun työryhmä

Valtiovarainministeriö on asettamassa työryhmän, jonka tehtävänä on asiantuntijana tukea käynnistyvää kansallisen palveluväylän arkkitehtuurin suunnittelutyötä.

Valtiovarainministeriö pyytää **jakelussa mainittuja tahoja nimeämään sekä nais- että miesehdokkaansa työryhmän jäseneksi** osallistumaan työryhmän toimintaan ajanjaksolla 6.2.2013 – 31.12.2013 (arvio).

Työ- ja elinkeinoministeriötä pyydetään nimeämään ehdokkaansa hallinnonaltaan.

Valtiokonttoria pyydetään nimeämään ehdokkaita siten, että heidän osaamisensa kattaa VIA-integraatiopalvelun ja kansalaispalvelut (erityisesti Suomi.fi).

Valtiovarainministeriö nimeää työryhmälle puheenjohtajan.

Työryhmän tehtävänä on asiantuntijuudellaan tukea valtiovarainministeriön hanketta, jonka tavoitteena on suunnitella ja kuvata kokonaisarkkitehtuurimenetelmän mukaisesti palveluväyläratkaisu,

- joka muodostaa tiedonvälityskokonaisuuden, jossa eri toimintaympäristöjen palveluiden tarvitsema tieto on saatavilla avoimien rajapintojen yli kaikille tietoa tarvitseville palveluille ja kukin väylään liitetty palvelu hallitsee omia tietojaan sekä vastaa siitä, että muiden tarvitsemat tiedot ovat saatavissa välitysalustan kautta
- joka perustuu mahdollisimman pitkälle olemassa oleviin tiedonvälitysratkaisuihin
- jota käyttävät julkinen hallinto, yritykset sekä kolmas sektori toiminnassaan

- joka hyödyntää olemassa olevien palveluiden (kansalliset ja muut yhteisesti käytettävät) standardoituja rajapintoja
- joka mahdollistaa tarvittaessa yhteistyön ja tiedonvaihdon EU:n sisällä niiden valtioiden välillä, jotka käyttävät ja ovat sitoutuneet vastaavaan tiedonvälitysratkaisuun
- joka vastaa tiedonvaihdon osalta julkisen hallinnon toiminnalle asetettuja tietoturva vaatimuksia.

Työryhmän jäsenet tuovat suunnittelutyöhön tiedon oman organisaation-
sa ratkaisusta, tarpeista, vaatimuksista ja tavoitteista, sekä oman tieto-
taitonsa ja kokemuksensa tiedonvälityksen ja palveluväylien ratkaisui-
den rakentamisesta. Työryhmän jäsenten tulee kyetä ottamaan kantaa ja
linjaamaan suunniteltavan yhteisen kansallisen palveluväylän tavoiteti-
lan ratkaisua.

Pyydämme toimittamaan vastauksen **4.2.2013 mennessä** sähköpostilla
valtiovarainministeriön kirjaamoon osoitteeseen [valtiovarainministe-
rio@vm.fi](mailto:valtiovarainministerio@vm.fi).

Lisätietoja antaa tarvittaessa neuvotteleva virkamies Jukka Uusitalo,
puh. 02955 30119 tai neuvotteleva virkamies Tommi Oikarinen, puh.
02955 30146. Sähköposti on muotoa etunimi.sukunimi@vm.fi.

Yksikön päällikkö

Kiviniemi Mikael

Neuvotteleva virkamies

Uusitalo Jukka

Liitteet

- 1) Luonnos asettamispäätöksestä
- 2) Hankesuunnitelmaluonnos

Jakelu

Eläketurvakeskus ETK
Hallinnon tietotekniikkakeskus HALTIK
Helsingin kaupunki
Itella Oyj
Kansaneläkelaitos
Kuntien Tiera Oy
Sitra
Suomen Kuntaliitto
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
työ- ja elinkeinoministeriö
Valtiokonttori
Verohallitus

Tiedoksi

ministeriöt
Valtioneuvoston kanslia
Oikeuskanslerin virasto

22.01.2013

*** LUONNOS ***

Kansallisen palveluväylän arkkitehtuurin suunnittelu

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut Kansallisen palveluväylän arkkitehtuurin suunnittelu –hankkeen sekä hankkeen työryhmän ja hankkeen ohjausryhmän.

Toimikausi

6.2.2013 - 31.12.2013

Tausta

Valtiovarainministeriössä muodostettu julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuuri on yhteisten ratkaisujen suunnittelua ja hyödyntämistä sekä yhteentoimivuutta edistävä rakenne, jonka avulla koordinoidaan ja kehitetään julkisen hallinnon organisaatioiden keskinäistä ja eri järjestelmien välistä yhteentoimivuutta. Julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuuri koostuu joukosta yhteisiä arkkitehtuureja. Yhteisessä arkkitehtuurissa suunnitellaan ja toteutetaan ne ratkaisut, joita alueen toimijoiden kannattaa yhteisesti hyödyntää. Yksi yhteisistä arkkitehtuureista on Julkisen hallinnon yhteinen kokonaisarkkitehtuuri (JHKA,

https://www.yhteentoimivuus.fi/aihealue/Julkisen_hallinnon_yhteinen_kokonaisarkkitehtuuri)

Julkisen hallinnon yhteinen kokonaisarkkitehtuuri tulee sisältämään mm. viitearkkitehtuurien kuvauksia, joilla ohjataan tietyn rajatun ratkaisukokonaisuuden suunnittelua ja toteutusta julkisen hallinnon organisaatioissa halutunlaiseen yhtenäiseen toteutusrakenteeseen. Yksi näistä JHKA:n sisältämistä viitearkkitehtuureista on Palveluväylän viitearkkitehtuuri.

Palveluväylän arkkitehtuurissa näkökulmaa laajennetaan kansalliselle tasolle siten, että suunniteltava ratkaisu mahdollistaa myös yritysten ja kolmannen sektorin toimijoiden liittymisen samaan väylään julkisen hallinnon kanssa.

Tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on suunnitella ja kuvata kokonaisarkkitehtuurimenetelmän mukaisesti palveluväyläratkaisu

- joka muodostaa tiedonvälityskokonaisuuden, jossa eri toimintaympäristöjen palveluiden tarvitsema tieto on saatavilla avoimien rajapintojen yli kaikille tietoa tarvitseville palveluille ja kukin väylään

liitetty palvelu hallitsee omia tietojaan sekä vastaa siitä, että muiden tarvitsemat tiedot ovat saatavissa välitysalustan kautta

- joka perustuu mahdollisimman pitkälle olemassa oleviin tiedonvälitysratkaisuihin
- jota käyttävät julkinen hallinto, yritykset sekä kolmas sektori toiminnassaan
- joka hyödyntää olemassa olevien palveluiden (kansalliset ja muut yhteisesti käytettävät) standardoituja rajapintoja
- joka mahdollistaa tarvittaessa yhteistyön ja tiedonvaihdon EU:n sisällä niiden valtioiden välillä, jotka käyttävät ja ovat sitoutuneet vastaavaan tiedonvälitysratkaisuun
- joka vastaa tiedonvaihdon osalta julkisen hallinnon toiminnalle asetettuja tietoturva vaatimuksia

Hankkeen tavoitteiden suhde strategiaan tavoitteisiin:

Palveluväylän arkkitehtuurin suunnittelu –hankkeen avulla tuetaan:

Hallitusohjelman tavoitteita:

- julkisen hallinnon palvelutoiminnan tuottavuuden ja tuloksellisuuden parantamisesta luomalla edellytykset toiminnassa tarvittavalle tiedonvälitykselle palveluprosessissa ja palveluprosessien välillä
- julkishallinnon tietojen yhteiskäytön lisäämisestä saattamalla julkisen hallinnon tietoaineistot jatkokäytettäväksi
- yhtenäiseen kokonaisarkkitehtuurin perustuvien yhteisten tietoaalustojen hyödyntämisestä

Ehdotuksen julkisen hallinnon ICT –strategiaksi tavoitteita:

- tiedonvaihtoa kehittämällä nopeuttaa julkisen hallinnon palveluiden kehittämistä
- julkisen hallinnon tietojen hyödyntämiseksi tehokkaasti palveluissa ja asiointissa
- julkisen hallinnon yhteensopivan, kustannustehokkaan ja joustavan ICT –infrastruktuurin keskittämiseksi

Suomen ICT-klusteri 2015 -työryhmä tavoitteita:

- palveluväylän kehittämisellä kannustetaan yrityksiä innovaatiotoimintaan sekä edistetään toimintaympäristön muodostumista ja parannetaan yritysten innovaatiohalukkuutta
- tiedonvaihtoa kehittämällä mahdollistetaan, että julkinen hallinto voi tarjota kansalaisille aiempaa hyödyllisempiä palveluja sekä parantaa toimintansa tuottavuutta innovaatioiden avulla

Tavoitteita täsmennetään hankkeen ohjausryhmän asettamilla tavoitteilla hankkeen käynnistämisen yhteydessä.

Tehtävä

Hankkeen tehtävänä on suunnitella edellä kuvattujen tavoitteiden mukainen Palveluväylän viitearkkitehtuuri ja sitä tarkentavat ratkaisun kuvaukset.

Hankkeessa toteutettavan arkkitehtuurisuunnittelun lähtökohtana on:

- Kuvata välitysalustaan perustuva palveluväylän viitearkkitehtuuri (toiminnallisen kokonaisuuden looginen kuvaus) kokonaisarkkitehtuurimenetelmän avulla. Loogisen viitearkkitehtuurin lisäksi hankkeessa otetaan kantaa myös viitearkkitehtuurissa tunnistettujen kehittämiskohteiden toteutusratkaisuihin siinä määrin kuin se on taroituksenmukaista.
- Hyödyntää suunnittelussa olemassa olevien palveluiden kokonaisuus mahdollisimman hyvin ja tunnistaa niihin mahdollisesti tarvittavat muutokset
- Laatia suunnitelma tavoitetilan arkkitehtuurin mukaisen kansallisen palveluväylän toteuttamiseksi sekä arvioida muutoksen vaikutukset. Suunnitelman pohjalta käynnistetään kansallisen palveluväylän toteuttamiseksi vaadittavat yksittäiset kehittämistyöt.
- Kuvata ja analysoida tiedonvaihdon nykytilan ratkaisut siinä laajuudessa, kuin se nykyisten ratkaisuiden hyödyntämisen ja kehitystyön jatkosuunnittelun sekä ratkaisun toteutuksen vaikutusten ja kustannusten ja hyötyjen arvioinnin kannalta on tarpeellista

Hankkeen tehtävät on tarkemmin kuvattu hankesuunnitelmassa (Liite 1).

Organisointi

Valtiovarainministeriön JulkICT-toiminto vastaa hankkeesta.
Hankkeen toteutuksesta vastaa hankkeelle nimettävä hankepäällikkö.

Hankkeelle perustetaan työtä ohjaamaan ohjausryhmä.

Arkkitehtuurin määrittelyn toteutusta tukemaan perustetaan työryhmä hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden asiantuntijoista. Varsinaisen suunnittelutyön tekee siihen hankittava konsultointiresurssi.

Hanke raportoi julkisen hallinnon yhteisen kokonaisarkkitehtuurin arkkitehtuuriryhmänä toimivalle JUHTA:n kokonaisarkkitehtuurijaokselle. Raportoinnista vastaa hankepäällikkö.

Hankkeen ja sen ryhmien kokoonpano:

Hankepäällikkö ja työryhmän puheenjohtaja:
N.N, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö.

Projektin toimittavan konsultin projektiorganisaatio:
Toimittaja hankitaan hankkeen käynnistyessä.

Ohjausryhmän jäsenet:

N.N, organisaatio X
N.N, organisaatio X
N.N, organisaatio X
N.N, organisaatio X
N.N, organisaatio X

N.N, organisaatio X

Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii N.N. / organisaatio X.

Ohjausryhmän sihteerinä toimii N.N. / organisaatio X.

(valtiovarainministeriö nimeää)

Työryhmän jäsenet:

N.N, organisaatio X

N.N, organisaatio X

N.N, organisaatio X

N.N, organisaatio X

N.N, organisaatio X

N.N, organisaatio X

Työryhmä voi kuulla myös työryhmän ulkopuolisia asiantuntijoita.

Työryhmä valitsee sihteerin.

Valtiovarainministeriön JulkICT-toiminto voi täydentää tai muuttaa hankkeen ja sen ohjausryhmän sekä työryhmän organisointia ja perustaa uusia hankkeen alaisia ryhmiä mahdollisesti esiin tulevien tarpeiden mukaisesti.

Kustannukset ja rahoitus

Ohjausryhmä ja työryhmä työskentelevät virkatyönä. Ryhmien jäsenille ei makseta palkkiota. Kukin organisaatio vastaa edustajiensa matkakustannuksista. Ulkopuolisilta ostettavien palvelujen kustannukset maksetaan vuoden 2012 talousarvion momentille 28.90.20.3 (Valtion ja kuntien yhteiset tietojärjestelmähankkeet (muu julkisen hallinnon tietohallintoyhteistyö), siirtomääräraha 3 v) myönnetystä määrärahasta. Mahdolliset arvonnalisäveromenot kirjataan momentille 28.01.29 (Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot, arviomääräraha). Valtiovarainministeriö tekee hankinnoista erilliset päätökset.

ICT-johtaja

Valli Timo

Yksikön päällikkö

Kiviniemi Mikael

Liitteet

1) Hankesuunnitelma

Jakelu

Nimeämispyynnön saaneet organisaatiot
Ohjausryhmän jäsenet

Tiedoksi

Työryhmän jäsenet

Ministeriöt

Valtioneuvoston kanslia

Oikeuskanslerin virasto

Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta (JUHTA)

Kansallisen palveluväylän arkkitehtuurin suunnittelu -hanke

Toteutussuunnitelma

Versio 0.4

10.12.2012

Valtiovarainministeriö		2 (16)
Palveluväylän arkkitehtuuri	Toteutussuunnitelma	10.12.2012

Sisällys

Sisällys	2
Dokumentin versiohistoria	3
1. Johdanto	4
1.1. Toteutussuunnitelman tarkoitus	4
2. Hankkeen sisältö.....	4
2.1. Hankkeen kuvaus ja kohde.....	4
2.2. Hankkeen tavoitteet.....	5
2.3. Arkkitehtuurin suunnittelun lähtökohdat	6
2.4. Lopputulokset	6
2.5. Hankkeen omistaja	7
2.6. Sidosryhmä.....	7
2.7. Riippuvuudet ja sidokset.....	7
3. Toteutus.....	8
3.1. Läpiviennin yleiset periaatteet	8
3.2. Aikataulu ja vaiheistus	8
3.3. Vaiheet	9
4. Hankkeen organisointi.....	13
4.1. Hankkeeseen osallistuvat toimijat.....	13
4.2. Hankkeen hallinnollinen organisointi.....	13
4.3. Roolit, vastuut ja velvollisuudet	14
5. Resurssit.....	14
6. Riskit	14

Valtiovarainministeriö		3 (16)
Palveluväylän arkkitehtuuri	Toteutussuunnitelma	10.12.2012

Dokumentin versiohistoria

<i>Versio</i>	<i>Päiväys</i>	<i>Laatija</i>	<i>Muutoksen kuvaus</i>
V0.1	7.11.2012	TO	Ensimmäinen versio
V0.2	8.11.2012	TO	JU, MR, SK kommenteilla täydennetty versio
V0.3	9.11.2012	TO	JU lisäyksillä täydennetty versio
V0.35	9.11.2012	TO	Tarkennettu tavoitteita ja terminologiaa
V0.4	10.12.2012	JU	Konsultointituen hankinnan tarjouspyynnön liitteeksi muokattu versio

Valtiovarainministeriö		4 (16)
Palveluväylän arkkitehtuuri	Toteutussuunnitelma	10.12.2012

1. Johdanto

Tämä dokumentti kuvaa kansallisen palveluväylän¹ arkkitehtuurin suunnittelu –hankkeen toteutuksen hankkeen käynnistämistä varten.

Suunnittelun kohteena olevan palveluväylän tavoitteena on mahdollistaa entistä paremmin asiakaspalveluiden ja palveluprosessien kehittäminen palveluissa tarvittavan tiedonvaihdon mahdollistavan ratkaisukokonaisuuden avulla.

Nykyinen hajautettuihin asiakastietoihin, operatiivisiin järjestelmiin ja tietovarantoihin sekä erillisiin, sinänsä toimiviin integraatoratkaisuihin perustuva palvelujärjestelmä on rakennettu organisaatiokohtaisiin siiloihin, joka on johdannut rakenteeseen, jossa uusien organisaatorajojen ylittävien palveluprosessien kehittäminen on vaikeaa.

Hankkeen lähtökohtana on palveluväylän arkkitehtuurin suunnittelun avulla tuottaa riittävä informaatio tavoitteita tukevan toteutusvaihtoehdon tunnistamiseksi ja tavoitteen mukaisen kehitystyön käynnistämiseksi.

Arkkitehtuurityössä suunniteltavan ratkaisu tulee olla levitettävissä ja käytönotettavissa käyttäjän näkökulmasta mahdollisimman pienillä muutoksilla ja kustannuksilla.

Kohteena oleva arkkitehtuurin suunnittelutyö ja sen tuotokset muodostavat osan julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuurin sisällöstä.

1.1. Toteutussuunnitelman tarkoitus

Tämän toteutussuunnitelman tarkoitus on:

- esitellä palveluväylän arkkitehtuurin suunnittelu -hankkeen sisältö ja tarkoitus
- kuvata hankkeen päävaiheet ja keskeisimmät tehtävät sekä aikataulu
- kuvata alustavasti hankkeen lopputuotokset ja tulokset
- kuvata hankkeen keskeinen organisointi ja resurssit sekä
- hankkeen toteutukseen liittyvät riskit

2. Hankkeen sisältö

2.1. Hankkeen kuvaus ja kohde

Kansallisen palveluväylän arkkitehtuurin suunnittelu -hankkeessa määritellään kansallisen palvelutoiminnan tavoitteita ja palvelutoiminnassa tarvittavaa tiedonsiirtoa tukevan, yhdenmukaisiin ratkaisuihin perustuvan tiedonvälityskokonaisuuden arkkitehtuuri. Hankkeessa analysoidaan myös tulevan kehitystyön suunnittelua varten olemassa olevien ratkaisuiden hyödynnettävyys toteutuksessa.

¹ Tässä yhteydessä palveluväylällä ei tarkoiteta tuotetta vaan laajempaa palveluista ja eri rakenteista muodostuvaa kokonaisuutta jonka kautta kansalliset palvelut ovat hyödynnettävissä.

Valtiovarainministeriö		5 (16)
Palveluväylän arkkitehtuuri	Toteutussuunnitelma	10.12.2012

Arkkitehtuurin suunnittelun avulla on tarkoitus tuottaa riittävä informaatio palveluväylän kehittämisen käynnistämispäätöksen aikaan saamiseksi sekä ratkaisun toteutuksen tarkempaa suunnittelua varten.

2.2. Hankkeen tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on suunnitella ja kuvata kokonaisarkkitehtuurimenetelmän mukaisesti:

Palveluväyläratkaisu:

- joka muodostaa tiedonvälityskokonaisuuden, jossa eri toimintaympäristöjen palveluiden tarvitsema tieto on saatavilla avoimien rajapintojen yli kaikille tietoa tarvitseville palveluille ja kukin väylään liitetty palvelu hallitsee omia tietojaan sekä vastaa siitä, että muiden tarvitsemat tiedot ovat saatavissa välitysalustan kautta
- joka perustuu mahdollisimman pitkälle olemassa oleviin tiedonvälitysratkaisuihin
- jota käyttävät julkinen hallinto, yritykset sekä kolmas sektori toiminnassaan
- joka hyödyntää olemassa olevien palveluiden (kansalliset ja muut yhteisesti käytettävät) standardoituja rajapintoja
- joka mahdollistaa tarvittaessa yhteistyön ja tiedonvaihdon EU:n sisällä niiden valtioiden välillä, jotka käyttävät ja ovat sitoutuneet vastaavaan tiedonvälitysratkaisuun
- joka vastaa tiedonvaihdon osalta julkisen hallinnon toiminnalle asetettuja tietoturvavaatimuksia

Hankkeen tavoitteiden suhde strategisiin tavoitteisiin:

Palveluväylän arkkitehtuurin suunnittelu –hankkeen avulla tuetaan:

Hallitusohjelman tavoitteita:

- julkisen hallinnon palvelutoiminnan tuottavuuden ja tuloksellisuuden parantamisesta luomalla edellytykset toiminnassa tarvittavalle tiedonvälitykselle palveluprosessissa ja palveluprosessien välillä
- julkishallinnon tietojen yhteiskäytön lisäämisestä saattamalla julkisen hallinnon tietoineistot jatkokäytettäväksi
- yhtenäiseen kokonaisarkkitehtuurin perustuvien yhteisten tietopalustojen hyödyntämisestä

Ehdotuksen julkisen hallinnon ICT –strategiaksi tavoitteita:

- tiedonvaihtoa kehittämällä nopeuttaa julkisen hallinnon palveluiden kehittämistä
- julkisen hallinnon tietojen hyödyntämiseksi tehokkaasti palveluissa ja asioinnissa
- julkisen hallinnon yhteensopivan, kustannustehokkaan ja joustavan ICT –infrastruktuurin keskittämiseksi

Valtiovarainministeriö		6 (16)
Palveluväylän arkkitehtuuri	Toteutussuunnitelma	10.12.2012

Suomen ICT-klusteri 2015 -työryhmä tavoitteita:

- palveluväylän kehittämisellä kannustetaan yrityksiä innovaatiotoimintaan sekä edistetään toimintaympäristön muodostumista ja parannetaan yritysten innovaatiohalukkuutta
- tiedonvaihtoa kehittämällä mahdollistetaan, että julkinen hallinto voi tarjota kansalaisille aiempaa hyödyllisempiä palveluja sekä parantaa toimintansa tuottavuutta innovaatioiden avulla

Tavoitteita täsmennetään hankkeen ohjausryhmän asettamilla tavoitteilla hankkeen käynnistämisen yhteydessä.

2.3. Arkkitehtuurin suunnittelun lähtökohdat

Hankkeessa toteutettavan arkkitehtuurisuunnittelun lähtökohtana on:

- Kuvata välitysalustaan perustuva palveluväylän viitearkkitehtuuri (toiminnallisen kokonaisuuden looginen kuvaus) kokonaisarkkitehtuurimenetelmän avulla. Loogisen viitearkkitehtuurin lisäksi hankkeessa otetaan kantaa myös viitearkkitehtuurissa tunnistettujen kehittämiskohdeiden toteutusratkaisuihin siinä määrin kuin se on tarkoituksenmukaista.
- Hyödyntää suunnittelussa olemassa olevien palveluiden kokonaisuus mahdollisimman hyvin ja tunnistaa niihin mahdollisesti tarvittavat muutokset
- Laatia suunnitelma tavoitetilan arkkitehtuurin mukaisen kansallisen palveluväylän toteuttamiseksi sekä arvioida muutoksen vaikutukset. Suunnitelman pohjalta käynnistetään kansallisen palveluväylän toteuttamiseksi vaadittavat yksittäiset kehittämistyöt.
- Kuvata ja analysoida tiedonvaihdon nykytilan ratkaisut siinä laajuudessa, kuin se nykyisten ratkaisuiden hyödyntämisen ja kehitystyön jatkosuunnittelun sekä ratkaisun toteutuksen vaikutusten ja kustannusten ja hyötyjen arvioinnin kannalta on tarpeellista

2.4. Lopputulokset

Hankkeen tuloksia ovat:

- Nykyisten tiedonvaihtoratkaisuiden kartoitus ja analyysi
- Kansallisen palveluväylän tavoitetilan viitearkkitehtuurin kuvaus
- Suunnitelma kansallisen palveluväylän tavoitetilan toteuttamiseksi
- Arvio valittuun arkkitehtuuriin perustuvan ratkaisun toteutuksen vaikutuksista sekä kustannuksista ja hyödyistä

Valtiovarainministeriö		7 (16)
Palveluväylän arkkitehtuuri	Toteutussuunnitelma	10.12.2012

2.5. Hankkeen omistaja

Hankkeen omistajana toimii valtiovarainministeriön JulkICT -toiminto, joka vastaa sen läpiviennistä.

2.6. Sidosryhmä

Tähän hankkeen toteutukseen liittyvät seuraavat sidosryhmät:

Sidosryhmä	Sidosryhmän rooli	Sidosryhmän tavoite / odotukset
valtionhallinnon integraattorit (kuten Haltik)	Nykyisten tiedonvälityspalveluiden tuottaja	Kytkeytyä/hyödyntää tavoitetilan ratkaisua
VK/VIP	Nykyisen valtionhallinnon yhteisen integraatiopalvelun (VIA) tarjoaja	Tarkennetaan työn käynnistämisen yhteydessä.
kunnat, kuntayhtymät, joilla on omia integraatoratkaisujaan	Nykyisten tiedonvälityspalveluiden tuottaja	Tarkennetaan työn käynnistämisen yhteydessä.
Kuntien ICT-palveluja tuottavat yritykset (mm. Kuntien Tiera Oy)	Kuntien tiedonvälityspalveluiden tuottaja	Tarkennetaan työn käynnistämisen yhteydessä.
valtionhallinnon organisaatiot	Nykyisten tiedonvälityspalveluiden käyttäjä	Tarkennetaan työn käynnistämisen yhteydessä.
Eläketurvakeskus, eläkeyhtiöt	Tietopalvelujen merkittävä käyttäjä ja tarjoaja	Tarkennetaan työn käynnistämisen yhteydessä.
KELA	Tietopalvelujen merkittävä käyttäjä ja tarjoaja	Tarkennetaan työn käynnistämisen yhteydessä.
yritykset	Tietopalvelujen käyttäjä ja tarjoajakin	Tarkennetaan työn käynnistämisen yhteydessä.
EU-jäsenvaltiot	Osapuolia valtioiden rajat ylittävässä tiedonvaihdossa	Tiedonvälitys ja yhteentoimivuus EU-jäsenvaltioiden välillä.
Kansainvälinen yhteistyö (erityisesti Viro)	xRoad-palvelun kehittäjä	Tarkennetaan työn käynnistämisen yhteydessä.
EU-komissio ja erityisesti sen ISA-ohjelma	Suunnittelee komission ja jäsenvaltioiden välisen tiedonvaihdon ratkaisuja	Tiedonvälitys ja yhteentoimivuus EU-jäsenvaltioiden sekä komission välillä., yhteisten tai yhteentoimivien ratkaisujen aikaansaaminen
< sidosryhmä >	< sidosryhmän rooli >	< sidosryhmän tavoite >

2.7. Riippuvuudet ja sidokset

Valtiovarainministeriö		8 (16)
Palveluväylän arkkitehtuuri	Toteutussuunnitelma	10.12.2012

Tähän hankkeeseen liittyvät seuraavat sidokset:

Sidos	Miten huomioidaan
Julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuuri	Hankkeessa luodaan julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuuriin sisältöä. Hanke noudattaa yhteisessä kokonaisarkkitehtuurissa määriteltyjä periaatteita ja linjauksia.
Sähköisen asiakaspalvelun viitearkkitehtuuri	Kuvaa tavoitetilan tiedonvälityksen tarpeista asiakaspalvelun näkökulmasta.
VIA-palvelu	Olemassa oleva yhteinen integraatoratkaisu, jota hyödynnetään palvelun toteutuksessa
Perustietovarantojen viitearkkitehtuurin suunnitteluhanke (PerustA)	Hankkeiden tekemiset on koordinoitava keskenään. Viitearkkitehtuuri tulee sisältämään myös palveluväylän
TORI-hanke	Hankkeiden tekemiset on koordinoitava keskenään.
TUVE	Hankkeiden tekemiset on koordinoitava keskenään.
Avoimen datan ohjelma hankkeineen	Koordinoitava.
< sidos >	< sidoksen huomiointi >

3. Toteutus

3.1. Läpiviennin yleiset periaatteet

Hankkeen läpiviennistä vastaa hankkeelle nimettävä hankepäällikkö ja hanketta ohjaa sille nimettävä ohjausryhmä.

Hankkeen aikana sen ohjausryhmä ja hankepäällikkö kokoontuvat säännöllisesti valvomaan hankkeen kulkua ja tekemään sitä koskevia päätöksiä.

Varsinaisen työn hankkeessa suorittaa siihen hankittava konsultointiresurssi, jonka työtä tukemaan valtiovarainministeriö asettaa hankkeeseen asiantuntijatyöryhmän.

3.2. Aikataulu ja vaiheistus

Hankkeen toteutus on jaettu seuraaviin vaiheisiin:

1. Hankkeen käynnistys

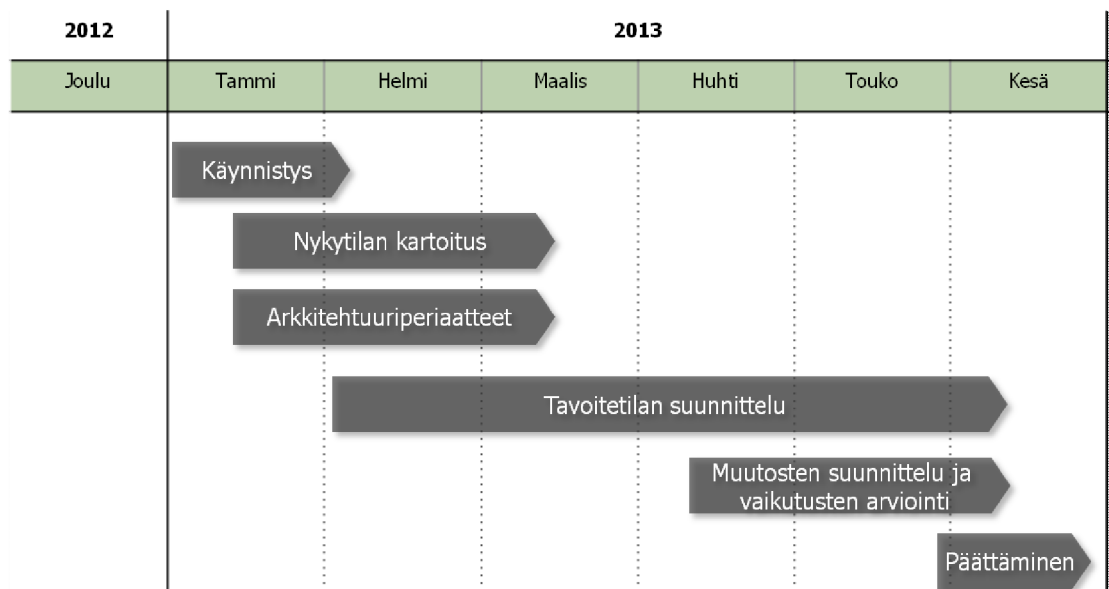
Valtiovarainministeriö		9 (16)
Palveluväylän arkkitehtuuri	Toteutussuunnitelma	10.12.2012

2. Nykytilan kartoitus ja analysointi
3. Arkkitehtuuriperiaatteiden määrittely
4. Tavoitetilan arkkitehtuurin suunnittelu
5. Muutosten suunnittelu ja vaikutusten arviointi
6. Hankkeen päättäminen

Hanke viedään läpi aikavälillä **1.1.2013 – 20.6.2013**

Valtiovarainministeriö asettaa hankkeen ja hankkeen toteutusta seurataan julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuurin ohjausryhmässä.

Hankkeen vaiheistus ja läpivienti on seuraava:

1. Hankkeen käynnistys: 1.1. – 8.2.2013
2. Nykytilan kartoitus ja analysointi: 21.1. – 8.3.2013
3. Arkkitehtuuriperiaatteiden määrittely: 21.1. – 8.3.2013
4. Tavoitetilan arkkitehtuurin suunnittelu: 1.2. – 7.6.2013
5. Muutosten suunnittelu ja vaikutusten arviointi: 8.3. – 7.6.2013
6. Hankkeen päättäminen: 30.5. – 20.6.2013

Yllä kuvattu aikataulu on alustava ja sitä tarkennetaan hankkeen käynnistämisen yhteydessä. Tarkennettu aikataulu hyväksytään hankkeen ohjausryhmässä.

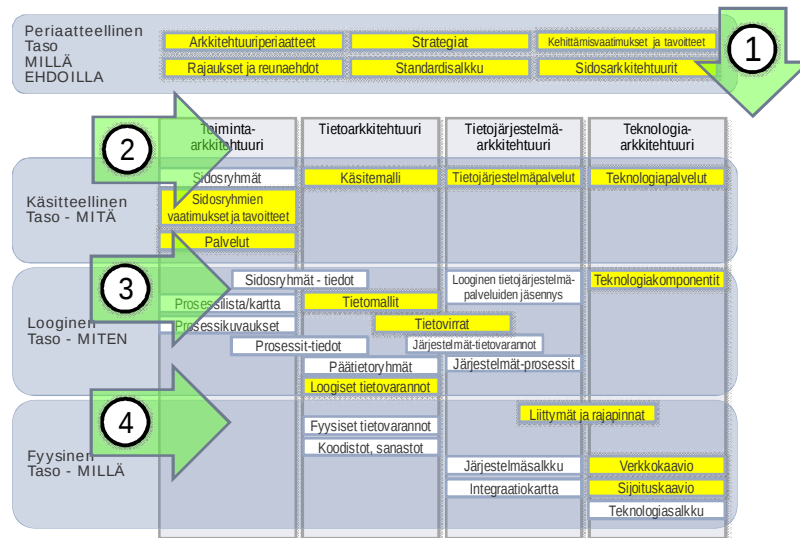
3.3. Vaiheet

Alla on kuvattu hankkeeseen sisältyvien tehtäväkokonaisuuksien päävaiheet ja niiden keskeiset tehtävät. Esitettävät työvaiheet noudattelevat pääsääntöisesti

Valtiovarainministeriö		10 (16)
Palveluväylän arkkitehtuuri	Toteutussuunnitelma	10.12.2012

aikataulugraafissa esitettyä vaiheistusta ja kuvaavat näiden työvaiheiden sisällön.

Arkkitehtuurin suunnittelu perustuu julkisen hallinnon suositukseen arkkitehtuurin suunnittelusta (JHS 179), joka luo yleisen viitekehyksen hankkeen arkkitehtuurikuvauksille.

Toteutuksessa käytettävän arkkitehtuurimenetelmän mukaisesti tavoitetilan arkkitehtuurin suunnittelu vaiheistetaan: 1) arkkitehtuurin periaatteellisen tason määrittelyyn, 2) käsitteellisen tason arkkitehtuurin suunnitteluun, 3) loogisen tason arkkitehtuurin suunnitteluun sekä 4) fyysisen tason arkkitehtuurin suunnitteluun. Kunkin tason osalta kuvataan työn tavoitteiden kannalta oleellinen informaatio (kuvassa alustava luonnos kuvauskohteista).

Nykytilan kuvauksen sisältö määritetään tarkemmin kyseisen vaiheen käynnistämisen yhteydessä.

3.3.1. Hankkeen käynnistäminen

Hankkeen käynnistysvaiheessa organisoidaan hankkeen ohjaus sekä hankitaan hankkeen toteutuksessa tarvittavat resurssit. Käynnistysvaiheessa tarkennetaan hankkeen tavoitteet ja määritellään kriteerit sen onnistumisen arvioinnille.

Vaiheeseen osallistuvat resurssit:

- Hankepäällikkö
- Työryhmä
- Hankkeen ohjausryhmä

Vaiheessa syntyvät tuotokset:

- hankkeen toteutussuunnitelma
- hankkeen riskienhallintasuunnitelma

Valtiovarainministeriö		11 (16)
Palveluväylän arkkitehtuuri	Toteutussuunnitelma	10.12.2012

3.3.2. Nykytilan kartoitus ja analysointi

Hankkeessa kartoitetaan hankkeen tavoitteen mukaisesti kehitettävän ratkaisun toteutuksessa hyödynnettävät olemassa olevat (kansalliset ja kansainväliset²) ja suunnitellut tiedonvälitysratkaisut sekä analysoidaan niiden liitettävyyden kokonaisuuteen sekä ratkaisujen muutostarpeet.

Vaiheeseen osallistuvat resurssit:

- Hankepäällikkö
- Työryhmä
- Hankkeen toteutuksen konsultointiresurssit

Vaiheessa syntyvät tuotokset:

- Nykytilan kartoitus
- Analyysi olemassa olevien ratkaisuiden hyödyntämisestä toteutuksen osana sekä niiden mahdollisesta muutostarpeesta

3.3.3. Arkkitehtuuriperiaatteiden määrittely

Arkkitehtuurin suunnittelun perustaksi määritetään suunnittelua ohjaavat yhteiset arkkitehtuuriperiaatteet sekä kuvataan suunnittelu ohjaavat ja rajaavat periaatetason arkkitehtuurikuvaukset.

Vaiheeseen osallistuvat resurssit:

- Hankepäällikkö
- Työryhmä
- Hankkeen toteutuksen konsultointiresurssit

Vaiheessa syntyvät tuotokset:

- Palveluväylän suunnittelua ohjaavat arkkitehtuuriperiaatteet
- Kehitystä ohjaavat strategiat sekä muut kehittämisvaatimukset ja tavoitteet
- Suunnittelun lähtökohdat ja rajaukset
- Palveluväylän ja sen arkkitehtuurin suunnittelussa huomioitavat sidokset

3.3.4. Tavoitetilan arkkitehtuurin suunnittelu

Palveluväylän tavoitetilan viitearkkitehtuuri sekä mahdolliset sitä tarkentavat, toteutusratkaisuihin kantaa ottavat kehittämiskohteiden kohdearkkitehtuurit suunnitellaan kokonaisarkkitehtuurimenetelmän mukaisesti ja kuvataan hankkeessa valitut käsitteellisen-, loogisen- ja fyysisen tason kuvaukset sekä niiden väliset yhteydet.

Vaiheeseen osallistuvat resurssit:

² Tarkastelussa analysoidaan mm. Viron xRoad ratkaisumallin soveltuvuus Suomen toimintaympäristössä

Valtiovarainministeriö		12 (16)
Palveluväylän arkkitehtuuri	Toteutussuunnitelma	10.12.2012

- Hankepäällikkö
- Työryhmä
- Hankkeen toteutuksen konsultointiresurssit

Vaiheessa syntyvät tuotokset:

- Käsitteellisen tason arkkitehtuurikuvaukset
- Loogisen tason arkkitehtuurikuvaukset
- Fyysisen tason arkkitehtuurikuvaukset

3.3.5. Muutosten suunnittelu ja vaikutusten arviointi

Vaiheessa laaditaan muutossuunnitelma tavoitetilan arkkitehtuurin mukaisen kansallisen palveluväylän ratkaisun toteuttamiseksi sekä arvioidaan ratkaisun vaikutukset nykytilanteeseen verrattuna. Vaikutusten arvioinnissa arvioidaan myös muutoksen kustannuksia ja hyötyjä. Arviointi perustuu nykytilan kartoitus- ja analysointivaiheessa tuotettuun informaatioon.

Vaiheeseen osallistuvat resurssit:

- Hankepäällikkö
- Työryhmä
- Hankkeen toteutuksen konsultointiresurssit

Vaiheessa syntyvät tuotokset:

- Muutossuunnitelma tavoitetilan arkkitehtuurin mukaisen kansallisen palveluväylän ratkaisun toteuttamiseksi
- Suunnitellun tavoitetilan toteutuksen vaikutusten arviointi, ml. kustannusten ja hyötyjen arviointi
- Perusteltu arvio toteutusmahdollisuuksista ja - aikataulusta

3.3.6. Hankkeen päättäminen

Hankkeen päättämisvaiheessa hyväksytään hankkeen tuotokset ja sovitaan seuraavista jatkotoimenpiteistä. Vaiheessa hankepäällikkö arvioi hankkeen onnistumisen sekä sulkee hankkeen hallinnollisesti.

Vaiheeseen osallistuvat resurssit:

- Hankepäällikkö
- Työryhmä
- Hankkeen ohjausryhmä

Vaiheessa syntyvät tuotokset:

- Hankkeen loppuraportti

4. Hankkeen organisointi

4.1. Hankkeeseen osallistuvat toimijat

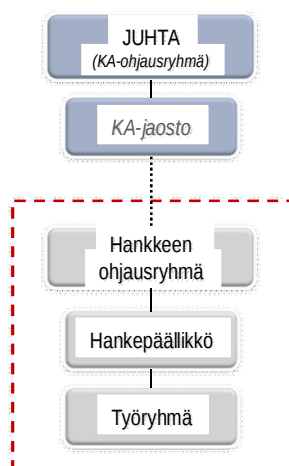
Kansallisen palveluväylän arkkitehtuurin suunnittelu –hanke on kansallinen kehittämishanke, jonka toteutuksen osallistujat kootaan keskeisimmistä intressiryhmistä ja kohteena olevien palveluiden käyttäjistä.

Tähän hankkeeseen osallistuvat seuraavat toimijat:

Organisaatio	Toimijan rooli hankkeessa
Valtiovarainministeriö	Vastuutaho
Valtion IT –palvelukeskus	Osallistuja, yhteisiä integraatoratkaisuja tarjoava organisaatio
Sitra	Osallistuja
Haltik	Osallistuja, hallinnonalojen omia integraatoratkaisuja tarjoava organisaatio
Sairaanhoitopiiri	Osallistuja, terveydenhuollon toimija integraatoratkaisujen hyödyntäjänä
Kunta	Osallistuja, terveydenhuollon toimija integraatoratkaisujen hyödyntäjänä
Yritys	Osallistuja, omien/yritysten välisten integraatoratkaisujen tuottaja/hyödyntäjä
< organisaatio >	< rooli hankkeessa >

4.2. Hankkeen hallinnollinen organisointi

Seuraavassa kuvataan hankkeen hallinnollinen organisointi

Valtiovarainministeriö		14 (16)
Palveluväylän arkkitehtuuri	Toteutussuunnitelma	10.12.2012

Hankkeen organisointi:

Hankkeelle perustetaan työtä ohjaamaan ohjausryhmä.

Hankkeen toteutuksesta vastaa hankkeelle nimettävä hankepäällikkö.

Arkkitehtuurin määrittelyn toteutusta tukemaan perustetaan työryhmä hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden asiantuntijoista. Varsinaisen suunnittelutyön tekee siihen hankittava konsultointiresurssi.

Hanke raportoi toteutuksesta julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuurin ohjausryhmälle.

4.3. Roolit, vastuut ja velvollisuudet

Yksityiskohtainen vastuiden jako kirjataan hankkeen toteutussuunnitelmaan hankkeen käynnistyessä.

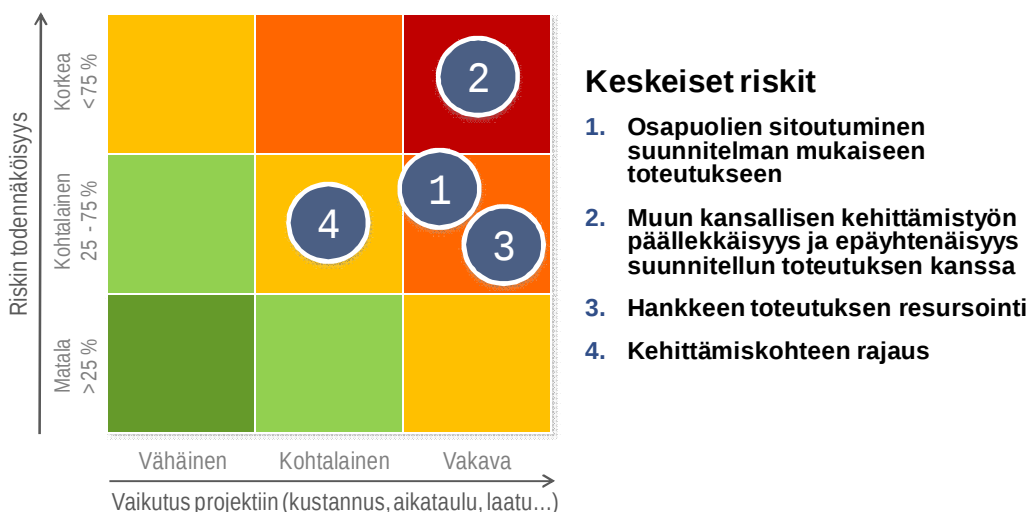
5. Resurssit

Hankkeen ohjausryhmän ja hankepäällikön sekä työryhmän työ tehdään virkautena. Valtiovarainministeriö maksaa pääkaupunkiseudun ulkopuolelta tulevien työryhmien jäsenten sekä kuulemien asiantuntijoiden matkustuskustannukset valtion matkustussäännön mukaisesti.

Hankkeen toteutuksen vaatimien asiantuntijapalveluiden hankinnasta vastaa valtiovarainministeriö.

6. Riskit

Hankkeen toteutukseen liittyvät keskeiset riskit ovat:

1. Osapuolien sitoutuminen suunnitelman mukaiseen toteutukseen

Valtiovarainministeriö		15 (16)
Palveluväylän arkkitehtuuri	Toteutussuunnitelma	10.12.2012

Toteutuksen suunniteltuja osapuolia ei saada sitoutumaan yhteiseen kehitystyöhön ja tavoitteena olevien hyötyjen näkökulmasta riittävässä laajuudessa. Yhteinen tavoitela jää muodostumatta ja toteutus tehdään vain osittain.

- Todennäköisyys: 2
- Vaikutus: 3
- Riskin laukeamisen seuraukset:
 - Ei saada tavoiteltuja hyötyjä jos kehittämistyötä ei saada käynnistettyä tai hyödyt saavutetaan vain osittain, mikäli kehittämistyö joudutaan rajaamaan vain osakokonaisuuteen suunnitellusta
- Riskiä ennaltaehkäisevät toimenpiteet ja vastuut:
 - kehittämisen kannalta keskeiset toimijat otetaan mukaan kehitystyöhön, VM
 - yhteisessä kehitystyössä muodostetaan yhteisen tavoite ja tahtotila suunnitellun muutoksen toteuttamiseksi, Kaikki hankkeeseen toteutukseen osallistuvat tahot
 - kehitystyöhön osallistuvien toimijoiden vastuiden selkeä määrittely työn käynnistymisen yhteydessä, Hankkeen ohjaus

2. Muun kansallisen kehittämistyön päällekkäisyys ja epäyhtenäisyys suunnitellun toteutuksen kanssa

Hankkeen kanssa päällekkäin käynnistyvät kansalliset ja alueelliset / paikalliset kehittämishankkeet tekevät päällekkäistä ja tässä hankkeessa suunnitellun työn vastakkaisia toteutuksia.

- Todennäköisyys: 3
- Vaikutus: 3
- Riskin laukeamisen seuraukset:
 - Yhteisen ratkaisun hyödyntäminen hankaloituu kun eri toteutukset perustavat toisistaan poikkeaville määrittelyille
 - Tehdään turhaa ja päällekkäistä kehitystyötä, joka kuluttaa kehitystyölle varattua budjettia
- Riskiä ennaltaehkäisevät toimenpiteet ja vastuut:
 - Tunnistetaan hankkeeseen vaikuttavat sidoshankkeet ja otetaan keskeiset niistä mukaan hankkeen toteutukseen ja ohjaukseen, Hankkeen ohjaus
 - Tehdään hankkeen kehittämistyö avoimesti ja julkaistaan työn väliveriot muiden käyttöön viestinnän varmistamiseksi ja yhdenmukaisten toimintamallien edellytysten luomiseksi, Hankkeen ohjaus

3. Hankkeen toteutuksen resursointi

Valtiovarainministeriö		16 (16)
Palveluväylän arkkitehtuuri	Toteutussuunnitelma	10.12.2012

Hankkeen toteutukseen ei pystytä rekrytoimaan riittävästi osaavaa henkilöstöä. Toteutukseen osallistuvat henkilöt eivät pysty käyttämään riittävästi aikaa arkkitehtuurin toteutukseen.

- Todennäköisyys: 2
- Vaikutus: 3
- Riskin laukeamisen seuraukset:
 - o Toteutuksen aikataulu viivästyy, kun työn ohjaukseen ja toteutuksen ei pystytä rekrytoimaan riittävästi resursseja
 - o Toteutuksen laatu heikkenee ja työstä saatavat hyödyt vähentyvät, kun työn toteutus joudutaan tekemään heikompilaatuisena
- Riskiä ennaltaehkäisevät toimenpiteet ja vastuut:
 - o Rekrytoidaan hankkeen toteutuksen vaatimat resurssit ajoissa, VM
 - o Muodostetaan hankkeen toteutuksen vaatimien resurssien työnkuvista mielekkäitä ja houkuttelevia, VM

4. Kehittämiskohteen raja

Kehitystyötä ei pystytä rajaamaan riittävästi ja riittävän aikaisessa vaiheessa suhteessa työhön käytettävissä oleviin resursseihin. Työn tavoitteet ovat ylimitoitettut suhteessa realistisesti toteutettavaan kehityskohteeseen.

- Todennäköisyys: 2
- Vaikutus: 2
- Riskin laukeamisen seuraukset:
 - o Työ kohdentuu tavoitteiden kannalta epärelevantteihin kohteisiin jolloin kehitystyölle varattuja niukkoja resursseja käytetään tehottomasti
 - o Työlle asetetaan liian suuret tavoitteet joka syö kehitystyöhön osallistuvien motivaatiota ja alentaa työn toteutuksen onnistumismahdollisuuksia
- Riskiä ennaltaehkäisevät toimenpiteet ja vastuut:
 - o Rajataan ja sovitaan yhteisesti kehitystyön käynnistymisen yhteydessä työn tavoitteet ja tehtävät tavoitteiden saavuttamiseksi, Hankkeen ohjaus
 - o Perustellaan kehitystyön tehtävien toteutuksen vaatimat resurssit ja tehdään realistinen arvio resurssien käyttötarpeesta koko hankkeen ajalle, Hankkeen ohjaus